

was in 1852 gevonden te Humkoven en Vliek bij 't graven van putten.

De Belgische palaeontoloog M. H. Nyst, die de mollusk benoemde naar Henkelius heeft aan diens naam bij vergissing een c toegevoegd....

't Is mogelijk, dat andere fossielen naar Henkelius benoemd, mij onbekend zijn gebleven. In dit geval houd ik me voor inlichtingen aanbevolen.

Opvallend vind ik 't, dat Bosquet, die alléén in 't Limburgsche krijgt aan niet minder dan 100 fossielen namen heeft gegeven, zich niet ook maar één keer hiervoor bediende van den naam Henkelius, terwijl hij toch veel mindere Goden waardig keurde, om het peetoomschap waar te nemen van door hem nieuw ontdekte petrafacten uit 't krijt, getuigen b.v. eene *Mitella Smeetsii* Bsq. en *Mitella Guascoi* Bsq., aldus door Bosquet benoemd naar den secretaris Smeets en den rentenier de Guasco, twee eerzame burgers uit Valkenburg, wier gansche verdienste voor de natuurhistorische wetenschap bestond in 't feit, dat ze wel eens 'n keer wat fossielen uit de buurt van Valkenburg, ten pleziere van Bosquet, verzamelden of lieten verzamelen.

Evenmin uit 't Limburgsche, uit 't Belgische en 't Fransche tertiair, waarvan Bosquet niet minder dan 114 soorten, voor een groot gedeelte nieuw voor de wetenschap, heeft beschreven, is me één fossiel bekend, dat den naam draagt van Henkelius.

Heeft er tusschen leermeester en leerling wellicht een stille afspraak bestaan en had Henkelius zich tot devies gekozen „ama nescire“?...

In dit geval is hij wonderwel bij Bosquet geslaagd.

Jos. Cremers.

EERSTE RINGRESULTATEN MET ZUID-LIMBURGSCH VLEERMUIZEN.

door L. Bels.

Van 12 tot 17 December j.l. hebben we met Ir. D. C. v. Schaik wederom een onderzoek ingesteld naar de Zuid-Limburgsche grotten-vleermuizen. De excursie was tevens bedoeld, om te zien, welke geringde exemplaren weer in dezelfde grot teruggekomen en welke weggebleven waren.

Bij de controle van de 16 teruggemelde *Groote Hoefijzerneuzen* (*Rhinolophus ferrum-equinum*) waren er liefst 15 in de grot, waarin ze geringd waren, teruggevonden. Slechts één dier had een andere grot opgezocht om er te overwinteren. Het was geringd op 11 September 1938 in het Zuidelijke gangengebied van den St. Pietersberg en werd 16 December 1938 teruggevonden in een grot in het Geuldal bij Geulem. Deze plaatsen lagen ongeveer 10 km uit elkaar.

Van de teruggemelde dieren was dus liefst 94% „ortstreu“, d.w.z. in dezelfde grot teruggekomen.

Een andere interessante terugmelding was die van de Groote Hoefijzerneus, die op 5 Maart 1938 door Ir. v. Schaik in het Zuidelijke gangen-complex van den St. Pietersberg geringd was en daarna door hem mee naar huis was genomen om te

fotografeeren. Later werd het dier toen in een grot te Bemelen losgelaten i.c. opgehangen. Op 15 December 1938 bleek hij echter weer in z'n oude grot teruggekeerd te zijn.

Ook de *Vale Vleermuizen* (*Myotis myotis*) bleken „ortstreu“ te zijn, want van de 21 teruggevonden dieren was 90% weer naar het oude winterslaapgebied teruggekeerd, terwijl twee dieren een andere grot hadden opgezocht op resp. 500 en 750 m afstand. Zeer kleine verplaatsingen dus.

Een buitengewoon interessante terugmelding was die van een *Vale Vleermuis*, die ik op 24 Juli 1938 als oud wijfje in een kraamkamer in Berlikum (bij 's Hertogenbosch) geringd had en nu in een grot van den St. Pietersberg even over de Belgische grens werd teruggevonden. Het dier had dus liefst een afstand van 100 km afgelegd, om in de grotten van Zuid-Limburg, veilig beschut tegen de vorst, te kunnen winterslapen.

Voor zoover mij bekend is, zijn er, behalve in de grotten, in ons land nog nooit winterslapende *Vale Vleermuizen* aangetroffen. Het zou dus misschien mogelijk kunnen zijn, dat alle *Vale Vleermuizen* uit ons land 's winters naar de grotten terugkeerden, terwijl ze zich dan na den winterslaap weer over het geheele land zouden verspreiden. Dit is natuurlijk slechts een veronderstelling. In de toekomst hoop ik deze vraag bevredigend te kunnen oplossen.

In onderstaande tabel is het totaal aantal gevonden vleermuizen verwerkt uit 12 verschillende grotten, welke tusschen 12 en 17 December 1938 onderzocht werden.

Soort	♂	%	♀	%	♂/♀	Tot.	%
<i>M. daubentonii</i>	12	46.7	34	53.3	3	58	6.0
<i>M. dasycneme</i>	28	44.4	35	55.6	89	152	15.6
<i>M. emarginatus</i>	34	54.8	28	45.2	—	62	6.3
<i>M. myotis</i>	76	46.6	82	53.4	10	168	17.2
<i>M. mystacinus</i>	65	62.5	39	37.5	18	122	12.5
<i>M. nattereri</i>	37	53.8	32	46.2	2	71	7.3
<i>Plecotus auritus</i>	5	45.5	6	54.5	4	15	1.5
<i>Rh. ferrum-equinum</i>	8	28.6	20	71.4	25	53	5.4
<i>Rh. hipposideros</i>	3	60.0	2	40.0	23.3	238	24.4
Diversen	—	—	—	—	37	37	3.8
Totaal	277	49.9	278	50.1	421	976	100.0

Het is opvallend, dat er evenveel ♂♂ als ♀♀ zijn (resp. 277 en 278). Mijn vermoeden, dat ik aan de hand van vorige gegevens uitgesproken had, n.l. dat er 3 ♂♂ op 2 ♀♀ zouden zijn, wordt dus hier niet bevestigd. Verder spreekt de tabel voor zichzelf. (Men vergelijk haar met de twee vorige tabellen, resp. in Jg. 27 afl. 1 en 2 van het Maandblad.)

Als bijzonderheid kan ik nog vermelden, dat ik kort na deze excursie, in Haarlem een exemplaar van *Myotis mystacinus* vond, dat in een kelder haar winterslaap hield. Deze soort schijnt dus niet uitsluitend in Z. Limburg voor te komen.